

Vergaderjaar 2015–2016

25 424

Geestelijke gezondheidszorg

Nr. 290

BRIEF VAN DE MINISTER VAN VOLKSGEZONDHEID, WELZIJN EN SPORT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 29 oktober 2015

In mijn brief van 3 september 2015 (Kamerstuk 25 424, nr. 285) heb ik u meegedeeld dat het aanjaagteam verwarde personen is geïnstalleerd en aangegeven wat de samenstelling is van het team, met welk doel dit het team is geformeerd, hoe het team te werk zal gaan en welke resultaten worden verwacht. Het verheugt mij dat ik u nu, mede namens de Minister van Veiligheid en Justitie en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten, het plan van aanpak van het aanjaagteam kan toesturen.

Het plan van aanpak draagt de titel: «Aandacht voor verwardheid, op weg naar een meer persoonsgerichte aanpak»¹. Het aanjaagteam heeft bewust gekozen om de problematiek van personen die verward gedrag vertonen vanuit de personen zelf te benaderen. Wat hebben personen die verward gedrag vertonen nodig en hoe kunnen deze personen zelf, de familie en professionals gezamenlijk komen tot een passende aanpak? Zo blijft het aanjaagteam weg van een «afvinklijst» van algemene maatregelen. Maatwerk op lokaal niveau voor een meer persoonsgerichte aanpak is het uitgangspunt.

Het aanjaagteam begint niet bij nul. Heel veel partijen, zoals gemeenten en zorginstellingen, zijn al lang bezig om de ondersteuning en zorg voor personen die verward gedrag vertonen te verbeteren. Het aanjaagteam wil zich daarom ook vooral opstellen als ondersteuner en facilitator voor de praktijk. Het maakt gebruik van wat er al in de regio's en het land wordt aangereikt. Daarbij wordt ook gebruik gemaakt van de kennis en ervaring van patiënten zelf en de familie en het netwerk om de patiënt heen. Het aanjaagteam is hard aan de slag gegaan met het ophalen van interessante praktijken en het in gesprek gaan met partijen. Het merkt dat er bij iedereen enorme motivatie en bevologenheid bestaat om persoonlijk leed van personen die verward gedrag vertonen te voorkomen en/of verminderen. Tot midden december zal een inventarisatie worden

¹ Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl

uitgevoerd, dat een beeld oplevert van de wijze waarop gemeenten de triage hebben ingericht en inzicht in de mate en aard van hulp en ondersteuning die nodig is op lokaal niveau. Deze inventarisatie zal ik u begin volgend jaar toesturen. Tegelijkertijd zullen onderzoeken worden gestart naar de meer «harde gegevens over de aard en omvang van het probleem, waarbij ook voorbeeld business cases over de hele keten gemaakt zullen worden. Eventuele tussenresultaten op deelonderwerpen zal ik u doen toekomen.

In de korte tijd dat het team bestaat heeft het al een aantal onderwerpen benoemd waar gericht op zal worden ingezet. Dit zijn onder andere het verbeteren van informatie-uitwisseling tussen betrokken partijen (waaronder ook de familie), het verbeteren van de vroegsignalering, beoordeling en doorgeleiding, toegang tot ondersteuning en zorg in acute en niet acute situaties en het verbeteren van de acceptatie van personen die verward gedrag vertonen in de samenleving. Huisvesting, participatie en schuldhelpverlening kunnen ook deel gaan uitmaken van de oplossingen. Mochten er knelpunten naar boven komen die landelijke op de agenda moeten worden gezet dan zal het team dit agenderen. Knelpunten die al bekend zijn worden nu al door de Ministeries van VWS en VenJ opgepakt, zoals de problematiek van onverzekerden, de inrichting van de acute GGZ, de continuïteit van zorg voor mensen die een delict hebben gepleegd en de aansluiting en samenwerking tussen de ketens van zorg en veiligheid. Ook volg ik de afbouw van de intramurale bedden in de GGZ en de opbouw van de ambulante zorg met een monitor van het trimbos instituut. Een tussenstand heb ik op dinsdag 27 oktober jl. aan uw Kamer verzonden (Kamerstuk 25 424, nr. 288).

Bij alle onderwerpen die worden opgepakt wordt afgestemd met relevante aanpalende trajecten, zoals het verbeterprogramma van het Openbaar Ministerie, waarover de Minister van Veiligheid en Justitie u op korte termijn zal informeren.

Bij de trajecten hanteren de VNG, VenJ en VWS een aantal gedeelde uitgangspunten:

- Iedereen die zorg en ondersteuning nodig heeft moet hier zo snel mogelijk naar worden toegeleid.
- Betrokken partijen werken samen en delen informatie waar dat nodig is.
- Zij luisteren hierbij goed naar de persoon in kwestie en zijn omgeving
- Door mogelijke problemen snel te signaleren en in een vroeg stadium de juiste ondersteuning te bieden, verleggen we de focus van het einde naar het begin van een hulpverleningstraject.
- Zoveel mogelijk aansluiten bij bestaande structuren die bij gemeenten aanwezig zijn.

Voor het werk van het aanjaagteam en haar partners zijn middelen nodig om de inventarisaties en de onderzoeken op een goede manier met elkaar uit te voeren en om de al bekende interessante praktijken breder ter beschikking te stellen bijvoorbeeld als eerste handreiking gericht op het vergroten van handelingsperspectief voor gemeenten en professionals. De kosten komen voor rekening van de begroting van VWS. Pas nadat de grootste knelpunten in beeld zijn gebracht en de noodzakelijke verbeteracties zijn bepaald, kan een inschatting worden gemaakt van de mogelijke kosten die aan deze verbeteracties zijn verbonden. Indien deze optreden, worden deze bij de komende voorjaarsbesluitvorming betrokken.

Om zo goed mogelijk te kunnen communiceren met alle partijen heeft het team de beschikking over een emailadres (aanjaagteam@vng.nl) en zal ook binnenkort een website beschikbaar zijn.

Het aantal berichten en meldingen over mensen die verward gedrag vertonen neemt toe. Tegelijkertijd zijn de precieze oorzaken van deze stijging lastig te duiden. Dit maakt het tot een urgent probleem dat zich niet vanuit Den Haag laat regelen en regisseren.

Het aanjaagteam neemt de opdracht dat het, samen met alle partijen, ervoor zorgt dat gemeenten met de partijen in de zomer van 2016 beschikken over een sluitende aanpak van ondersteuning en zorg voor personen die verward gedrag vertonen, serieus en is voortvarend aan de slag gegaan. Ik heb er alle vertrouwen in dat dit het aanjaagteam, samen met iedereen die al zo gemotiveerd bezig is, gaat lukken.

De Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
E.I. Schippers